AH 600

2026Z20526

Antwoord van minister Van Weel (Justitie en Veiligheid), mede namens de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap **(ontvangen 9 november 2026)**

Vraag 1

Hoe beoordeelt u het feit dat journalisten tijdens deze demonstratie naar verluidt zijn bespuugd, uitgescholden, geduwd en bekogeld met onder meer stenen, vuurwerk en blikjes, terwijl zij herkenbaar als journalist aanwezig waren?

Antwoord op vraag 1
Dit keur ik ten zeerste af. Journalisten moeten te allen tijde ongehinderd en veilig hun werk kunnen doen.

Vraag 2

Deelt u de opvatting dat journalisten hun werk bij demonstraties en andere situaties met een verhoogd veiligheidsrisico vrij en veilig moeten kunnen uitvoeren en dat geweld tegen journalisten niet alleen de betrokken journalisten raakt, maar ook de vrije nieuwsgaring en daarmee onze democratische rechtsstaat?

Antwoord op vraag 2

Ja, deze opvatting deel ik. Vrije en onbelemmerde nieuwsgaring is een onmisbare pijler van onze democratische rechtsstaat.

Vraag 3

Hoeveel aangiften zijn naar aanleiding van het geweld tegen journalisten op en rond het Malieveld gedaan? Hoeveel van deze incidenten worden momenteel door de politie onderzocht?

Antwoord op vraag 3
De politie heeft mij laten weten dat er twee aangiften door journalisten zijn gedaan. De onderzoeken hiernaar lopen.

Vraag 4

Worden beschikbare camerabeelden, waaronder beelden van journalisten, omstanders, politie en gemeentelijke camera's, veiliggesteld en gebruikt om verdachten van geweld tegen journalisten te identificeren?

Antwoord op vraag 4
Wanneer dit voor het opsporingsonderzoek relevant is, kunnen beschikbare beelden vanzelfsprekend bij het onderzoek worden betrokken. Of en op welke wijze daarvan gebruik wordt gemaakt, is afhankelijk van de omstandigheden en het betreffende onderzoek.

Vraag 5

Op welke wijze werken politie, Openbaar Ministerie en PersVeilig samen om ervoor te zorgen dat de daders van geweld tegen journalisten tijdens deze demonstratie worden opgespoord en, waar mogelijk, vervolgd? Op welke wijze wordt er op dit moment prioriteit gegeven aan meldingen en aangiften waarbij sprake is van geweld tegen journalisten door politie, het Openbaar Ministerie en PersVeilig? Kunt u bevestigen dat elke melding kan rekenen op opvolging?

Antwoord op vraag 5

De mediasector, de politie en het Openbaar Ministerie (OM) zetten samen stappen tegen agressie en geweld tegen journalisten. De beroepsgroep heeft een collectieve norm opgesteld. Bij gebeurtenissen die in de collectieve norm zijn opgenomen, is het van belang dat de betrokken journalist aangifte doet bij de politie, bij voorkeur via de werkgever, en melding doet bij de werkgever of PersVeilig. In het protocol PersVeilig staat aangegeven welke stappen de werkgevers, de journalisten, de politie en het OM nemen tegen geweld en agressie tegen journalisten. Hieruit blijkt onder meer dat de politie zich eraan heeft gecommitteerd dat meldingen van agressie of geweld tegen journalisten directe opvolging krijgen en dat, indien een strafbaar feit is gepleegd en de verdachte daarbij direct bekend is, altijd opsporingshandelingen dienen te volgen conform de Aanwijzing opsporing. Het protocol bepaalt verder dat politie en het OM hoge prioriteit geven aan de opsporing en vervolging van verdachten. Eerder berichtte ik uw Kamer over de nieuwe Richtlijn fysiek geweld bij functionarissen met een publieke taak, waarin hoge strafuitgangspunten zijn neergelegd. Deze Richtlijn is eveneens van toepassing bij fysiek geweld tegen journalisten.

Vraag 6

Hoe beoordeelt u de ontwikkeling dat PersVeilig dit jaar, met nog een aantal maanden te gaan, al 58 meldingen van fysiek geweld tegen journalisten heeft ontvangen, terwijl dat er in 2025 slechts 55 waren? Is PersVeilig voldoende toegerust om het toenemend aantal meldingen in behandeling te nemen?

Antwoord op vraag 6
Journalisten moeten vrij en veilig hun werk kunnen doen. Iedere melding, elk incident, is er dus één te veel. PersVeilig heeft voldoende capaciteit om de meldingen in behandeling te nemen.

Vraag 7

Heeft u voldoende zicht op de feitelijke omvang van geweld en agressie tegen journalisten, mede omdat incidenten niet altijd bij PersVeilig of de politie worden gemeld? Zo nee, hoe gaat u dit inzicht verbeteren?

Antwoord op vraag 7
Het instituut PersVeilig is goed bekend in de journalistieke sector en wordt door journalisten gewaardeerd. Het melden van een incident bij PersVeilig is niet verplicht en blijft altijd de individuele afweging van de journalist zelf. Tegelijkertijd is, zoals benoemd in het antwoord van vraag 5, in de collectieve norm opgenomen dat bij specifieke gebeurtenissen de betrokken journalist aangifte doet bij de politie, bij voorkeur via de werkgever, en melding doet bij de werkgever of PersVeilig.

PersVeilig geeft zelf aan dat de meldingsbereidheid van vrouwelijke journalisten lager is in vergelijking met mannelijke journalisten. Het bereiken van vrouwelijke journalisten en het vergroten van de meldingsbereidheid is één van de speerpunten van dit jaar.

Vraag 8

Welke concrete maatregelen worden nu genomen om journalisten beter te beschermen tijdens demonstraties waarbij vooraf een verhoogd risico op geweld of ongeregeldheden wordt voorzien? Acht u deze maatregelen voldoende?

Antwoord op vraag 8
Voorop staat dat geweld of agressie tegen journalisten onacceptabel is. Bij demonstraties waarbij vooraf een verhoogd risico op geweld of ongeregeldheden wordt voorzien, wordt passende politiecapaciteit ingezet.

Journalisten wordt geadviseerd om voorafgaand aan een mogelijk risicovolle demonstratie contact op te nemen met de mediadesk van de politie, zodat de politie een veiligheidsinschatting kan maken. Bij dreigende confrontaties is de inzet van de politie altijd gericht op dialoog en de-escalatie. De politie maakt van geval tot geval, in vaak complexe situaties, de professionele afweging wat de beste strategie is om agressie en geweld tegen journalisten te voorkomen of terug te dringen.

PersVeilig organiseert daarnaast diverse trainingen voor journalisten en cameramensen gericht op hun veiligheid. Hier worden praktische tips uitgewisseld en kunnen journalisten oefenen hoe ze kunnen omgaan met diverse vormen van agressie.

Vraag 9

Welke instructies gelden voor politieagenten en de ME voor de omgang met herkenbare journalisten tijdens het beëindigen van een demonstratie of bij grootschalige openbare-ordehandhaving? Vindt er ook onderzoek dan wel een evaluatie plaats naar de veiligheid van journalisten tijdens demonstraties?

Antwoord op vraag 9
De journalistieke vrijheid is een groot goed, hier wordt vanuit het kabinet met volle toewijding op ingezet. Het beschikken over een (politie-)perskaart kent een journalist extra rechten en vrijheden toe. Dit laat onverlet dat er ook grenzen zitten aan de vrijheid van een journalist bij de uitoefening van zijn vak.

De politie hanteert interne aanwijzingen om de vrijheden en rechten van journalisten te borgen. Ook gedurende demonstraties is de persvrijheid en persveiligheid van belang en journalisten moeten hier op een goede manier hun werk kunnen doen. In gevallen dat de openbare orde ernstig wordt verstoord of ernstig verstoord dreigt te worden, kan de politie overgaan tot beperking van de journalistieke bewegingsvrijheid op een bepaalde plaats.

Vanzelfsprekend dient de politie terughoudend te zijn bij het beperken of aanhouden van journalisten; persvrijheid is een groot goed. Verder is het van belang dat journalisten bij gebeurtenissen die in de collectieve norm van PersVeilig zijn opgenomen, aangifte doen bij de politie en melding doen bij de werkgever of PersVeilig. De politie behandelt deze aangiftes in lijn met de Eenduidige Landelijke Afspraken (ELA) en volgt meldingen op in samenwerking met PersVeilig.

Vraag 10

Bent u bereid de gebeurtenissen op het Malieveld te betrekken bij de aanpak van agressie en geweld tegen journalisten en de Kamer te informeren over eventuele aanvullende maatregelen die naar aanleiding hiervan worden genomen?

Antwoord op vraag 10

Op 30 september jl. berichtte ik uw Kamer over de verbeteringen die ik samen met de politie en het OM in gang heb gezet over de strafrechtelijke aanpak binnen de Veilige Publieke Taak. Zo zijn recent de Eenduidige Landelijke Afspraken bij agressie en geweld tegen functionarissen met een publieke taak tussen de politie en het OM herzien en is de Richtlijn fysiek geweld tegen agressie en geweld bij functionarissen met een publieke taak in werking getreden, waarin hoge strafuitgangspunten zijn neergelegd. Journalisten vallen ook onder het Veilig Publieke Taak-beleid van de politie en het OM. Gelet op de recent doorgevoerde verbeteringen zie ik geen aanleiding voor nog verdere aanvullende maatregelen.